

Олексій Володимирович Сидоренко,

Науково-дослідний інститут права

Сумського державного університету,

кафедра адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки (аспірант);

 [https://orcid.org/0000-0001-9866-2181,](https://orcid.org/0000-0001-9866-2181)

e-mail: sydorenko.oleksii@ukr.net

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ МИТНИХ ПОСТІВ З ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ І ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ

Досліджено адміністративно-правові засади взаємодії митних постів ДФС України з іншими державними органами і громадянами України. Досягнення поставленої мети та завдань дослідження уможливили як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання. Завдяки логіко-семантичному методу було з'ясовано сутність понять «взаємодія» та «взаємодія митних органів з іншими органами державної влади». Узагальнено ознаки, властиві взаємодії митних постів ДФС України з іншими суб'єктами. Наголошено, що митні пости взаємодіють з іншими суб'єктами під час здійснення фіскальної, правоохоронної та сервісної функцій. Формально-логічний метод дозволив проаналізувати положення чинного законодавства України та зробити висновок, що адміністративно-правовими засадами взаємодії митних постів ДФС України з іншими державними органами і громадянами є Митний кодекс України та підзаконні акти. Акцентовано увагу на доцільності ухвалення підзаконного акту, що закріплюватиме напрямки, форми й рівні взаємодії органів доходів і зборів з правоохоронними і контролюючими органами.

Ключові слова: взаємодія митних постів з державними органами, адміністративно-правові засади, митні пости, митний контроль, ДФС України.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Сьогодні взаємодія органів доходів і зборів з іншими державними органами та громадянами України є одним з невід'ємних принципів здійснення митного контролю. Більш того, в умовах інтеграції України до простору Європейського Союзу збільшиться рух товарів і коштів через державний кордон, що може бути використано зацікавленими особами для скоєння суспільно-небезпечних діянь, що переслідуються в Україні та на рівні європейського співтовариства кримінально-правовими нормами, а це свідчить про необхідність налагодження комунікації між митними органами, включно з митними постами Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України),

і органами державної влади, органами місцевого самоврядування, правоохоронними органами та громадянами. Наявність злагодженості у відносинах між зазначеними суб'єктами є підґрунтям для виконання митними постами ДФС України своїх завдань щодо митного контролю.

Стан дослідження проблеми

Зважаючи на очевидну важливість взаємодії митних органів України з іншими суб'єктами, досліджували М. Є. Адамів, О. В. Карнаухов, С. М. Перепьолкін, В. В. Горбонос, В. Т. Комзюк, О. Г. Мельник, А. В. Тодощук, А. Г. Федьків, С. О. Христенко, Г. А. Цимбал, разом із тим, не ставлячи під сумнів їх наукові здобутки, слід наголосити, що низка нормативних актів, які регламентували взаємодію митних органів з державними органами, підприємствами та громадянами втратила чинність, що свідчить про необхідність вивчення сучасних особливостей взаємодії зазначених суб'єктів між собою. Більш того, в сучасних умовах розвитку України захист державного кордону є пріоритетним питанням, а оскільки митні пости ДФС України повноцінно виконують свої завдання лише у взаємодії з іншими суб'єктами, дослідження питання їх взаємодії з органами влади та місцевого самоврядування, підприємствами та громадянами набуває особливої актуальності.

Мета і завдання дослідження

Мета статті полягає у з'ясуванні особливостей адміністративно-правових засад взаємодії митних постів ДФС України з іншими державними органами і громадянами України. Відповідно до мети основними *завданнями* дослідження є встановити зміст понять «взаємодія» та «взаємодія митних органів з іншими державними органами»; узагальнити ознаки взаємодії митних постів ДФС України з іншими суб'єктами; розкрити зміст і специфіку адміністративно-правових норм, що регулюють взаємодію митних постів ДФС України з державними органами та громадянами; сформулювати пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правових засад взаємодії митних постів ДФС України з іншими суб'єктами.

Наукова новизна дослідження

Розкрито специфіку адміністративно-правових засад взаємодії митних постів ДФС України з державними органами та громадянами України в сучасних умовах державотворення.

Виклад основного матеріалу

У широкому розумінні взаємодією є такий стан зв'язків між суб'єктами, який характеризується їх безперервною дією і взаємовпливом один на одного [1, с. 518]. В. М. Круглий вважає, що взаємодія між будь-якими соціальними суб'єктами взагалі є сукупністю взаємозв'язків

між ними, наявністю різноманітних стійких, об'єктивно обумовлених та необхідних, функціонально залежних, кількісно та якісно в зовнішньому виразі не обмежених форм взаємозв'язку між ними; процесом та результатом взаємовпливів взаємодіючих сторін [2]. А. О. Чичиркін зауважує, що взаємодію можна охарактеризувати як спільну діяльність двох і більше суб'єктів, спрямовану на досягнення спільної мети. Взаємодія є ефективною, коли досягнення такої мети вимагає використання засобів і можливостей, якими володіють різні служби та підрозділи, і коли кожний суб'єкт окремо не може досягти цієї мети власними силами [3, с. 58]. На думку О. В. Карнаухова, «взаємодія – це явище не суб'єктивного порядку, воно впливає не тільки з бажання взаємодіючих сторін, а об'єктивно необхідне, без якого не можуть вирішуватися питання розкриття злочинів» [1, с. 518].

Важливо зазначити, що взаємодія органів ДФС України між собою та з іншими суб'єктами також розглядалася науковцями як їх функціональне співробітництво, спільна діяльність та/або інформаційний обмін з іншими державними органами з різних напрямів митної діяльності задля ефективного виконання покладених на них завдань і функцій [4, с. 88].

В. Т. Комзюк робить висновок, відповідно до якого «взаємодія митних органів з іншими органами державної влади – це відносин між митними та іншими державними органами, що полягають у здійсненні ними спільної діяльності у сфері дотримання митних правил, спільності сил, засобів, методів для досягнення найбільш оптимального результату такої діяльності, що виражається у правових формах та спрямована на швидке, ефективне та з найменшими витратами сил і засобів вирішення назрілих питань» [5, с. 236].

Підсумовуючи різні тлумачення взаємодії, слід узагальнити ознаки, що їй притаманні: суб'єктний склад – два або більше суб'єкта, спрямованість на досягнення спільної мети, обумовленість об'єктивною необхідністю, здійснення на засадах рівноправності суб'єктів, наявність визначених законодавством меж її здійснення. На думку Ж. Завальної, ознаками взаємодії є обов'язкове встановлення зв'язку між суб'єктами взаємодії; погодженість заходів з метою, місцем, часом, методами; спільність завдань і функцій, які виконують суб'єкти взаємодії; відповідне становище суб'єктів взаємодії в ієрархії влади; наявність нормативної бази. Слід погодитись, що вони мають відображатись у нормативних актах [6, с. 177], зважаючи на що нормативна база є вагомим ознакою взаємодії суб'єктів владних повноважень.

Варто зазначити, що митні органи взаємодіють із низкою суб'єктів під час здійснення: фіскальної функції – з іноземними органами митного контролю, органами податкового контролю, гарантими забезпечення сплати зобов'язань митних платежів та утримувачами

магазинів безмитної торгівлі, митних складів і вільних митних зон; правоохоронної функції – з підрозділами СБУ, податкової міліції та МВС України; сервісної функції – з економічними операторами, утримувачами вантажних митних комплексів і складів тимчасового зберігання та іноземними державними органами [7, с. 59].

Оскільки ознакою взаємодії митних постів ДФС України з іншими суб'єктами є наявність нормативної бази, доцільно зазначити, що Митний кодекс України¹ містить главу 77 «Взаємовідносини органів доходів і зборів з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності», статті якої конкретизують суть взаємодії органів доходів і зборів, але лише з правоохоронними органами. Визначено, що у разі виявлення під час здійснення митного контролю та інших заходів, що здійснюються органами доходів і зборів, ознак правопорушень, розслідування яких не належить до повноважень органів доходів і зборів, ці органи повідомляють про це відповідні правоохоронні органи. У свою чергу, правоохоронні органи зобов'язані письмово повідомляти органи доходів і зборів про наявність оперативної інформації щодо можливих випадків переміщення товарів з порушенням норм законодавства України. Але щодо взаємодії органів доходів і зборів з Національним банком, Рахунковою палатою, місцевими державними адміністраціями й органами місцевого самоврядування законодавець лише вказує, що вона здійснюється в межах повноважень цих суб'єктів. Зважаючи на це, слід звернути увагу на підзаконні акти, які визначають повноваження митних постів ДФС України для уточнення положень законодавства.

Згідно з Положенням про митний пост «Центральний» Сумської митниці ДФС, затвердженим наказом Сумської митниці ДФС від 14.07.2017 № 171², до завдань і функцій митного поста належать взаємодія із: а) структурними підрозділами Головного управління ДФС України, митницями (п. 2.1.6); б) державним порталом адміністративних послуг та центрами надання адміністративних послуг місцевих органів влади, у межах компетенції (п. 2.17.3); в) територіальними підрозділами Державної прикордонної служби України, адміністрацією морських, авіаційних портів України, розташованих в зоні діяльності митного поста, Укрзалізницею, щодо пропуску громадян, товарів, транспортних засобів через державний кордон

---

¹ Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI : ред. від 14.11.2019.

² Про затвердження Положення про митний пост «Центральний» Сумської митниці ДФС України : наказ Сумської митниці ДФС України від 14.07.2017 № 171.

України (п. 2.27.7); г) експедиторами, перевізниками, незалежними фінансовими посередниками, страховими організаціями, фінансово-кредитними установами (п. 2.28.3); ґ) територіальними органами центральних органів виконавчої влади у частині використання ними оформлених митних декларацій (п. 2.29.4) та забезпечення здійснення контролю за зовнішньоекономічними операціями (п. 2.29.13); д) власниками майнових прав інтелектуальної власності, правоохоронними та іншими контролюючими органами (п. 2.30.4); е) іншими підрозділами митниці, органами ДФС України, державними органами, організаціями з питань здійснення контролю за переміщенням товарів митною територією України та з метою отримання інформації про виконання або невиконання відповідальними особами зобов'язань щодо доставки товарів та транспортних засобів в митницю призначення (п. 2.32.4); організація взаємодії з територіальними органами центральних органів виконавчої влади, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування (п. 2.1.7); забезпечення взаємодії з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, громадськими, міжнародними організаціями, установами щодо декларування, митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях (п. 2.27.9).

Виходячи з викладеного, слід підтримати позицію А. І. Аркуші, за якою існує внутрішньосистемна та міжсистемна взаємодія між правоохоронними і контролюючими органами. Внутрішньосистемною взаємодією є взаємопов'язана діяльність в органах доходів і зборів, а міжсистемною – між органами доходів і зборів та правоохоронними і контролюючими органами. Але за певних умов вони поєднуються в загальносистемну взаємодію (нормотворча діяльність із підготовки й ухвалення спільних актів) [8, с. 110].

Говорячи про взаємодію митних постів із місцевими державними адміністраціями й органами місцевого самоврядування, слід звернути увагу, що згідно з пунктом 7 ст. 26 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»¹ місцеві державні адміністрації сприяють діяльності митних органів і прикордонних служб, створенню умов для їх належного функціонування, тоді як до відання органів місцевого самоврядування належить сприяння створенню умов для належного функціонування органів доходів і зборів і сприяння їх діяльності²,

---

¹ Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV : ред. від 20.10.2019.

² Про органи місцевого самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР : ред. від 20.10.2019.

а начальник митного поста бере участь у нарадах місцевих органів виконавчої влади, про що свідчить п. 3.4.10 Положення про митний пост «Центральний» Сумської митниці ДФС. Тому очевидно, що місцеві державні адміністрації та місцеве самоврядування залучено до взаємодії з митними постами, при цьому засади їх взаємодії викладено не в окремому підзаконному акті, а в законодавчих актах, що регулюють діяльність місцевих державних адміністрацій та місцевого самоврядування.

Одним з актів, який прямо регламентує взаємодію митних постів з іншими державними органами, є затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 25.05.2016 порядок, що визначає механізм взаємодії органів доходів і зборів та державних органів, що здійснюють санітарно-епідеміологічний, ветеринарно-санітарний, фітосанітарний, екологічний і радіологічний державний контроль за принципом «єдиного вікна» із застосуванням інформаційно-телекомунікаційної системи органів доходів і зборів, механізму обміну інформацією та документами між ними і державними органами, уповноваженими на видачу документів, що підтверджують дотримання обмежень під час переміщення товарів через митний кордон України. Загалом механізм обміну інформацією цим актом визначено досить доцільно, оскільки з аналізу взаємодії між органами державного контролю можна зробити висновок, що обмін є формою їх співпраці поряд зі спільним виконанням нормотворчої функції, проведенням профілактичної роботи, координацією проведення дій щодо контролю та наданням у межах компетенції відповідної допомоги [9].

Слід зазначити, що митні пости ДФС України взаємодіють із Державною прикордонною службою України, податковою міліцією, МВС України та СБУ. У першу чергу пропонуємо розглянути норми Закону України «Про Службу безпеки України»¹, які передбачають, що СБУ взаємодіє з органами доходів і зборів у порядку і на засадах, визначених законами, указами Президента України та ухваленими на їх основі актами СБУ і відповідного відомства (ст. 17). В. Л. Ортинський також звертає увагу, що «СБУ та інші правоохоронні органи, які взаємодіють у сфері протидії контрабанді наркотичних засобів, мають спільні завдання з попередження, виявлення злочинних посягань, захисту інтересів держави, серед яких: забезпечення контролю за дотриманням законності переміщення наркотичних засобів через митний кордон держави, притягнення до відповідальності осіб, які вчинили контрабанду наркотичних засобів; розшук осіб, які вчинили такі злочини та переховуються від слідства і суду; профілактика злочинів

---

¹ Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1993 № 2229-XII : ред. від 03.07.2019.

у сфері контрабанди наркотиків» [10, с. 7]. При цьому митні пости створено для здійснення митного контролю за переміщенням речовин і товарів через державний кордон, а тому можна стверджувати, що протидія контрабанді – один із напрямків взаємодії цих суб'єктів.

Наступним актом, який пропонуємо розглянути, є Закон України «Про Національну поліцію»¹, за яким поліція зобов'язана інформувати органи доходів і зборів про виявлене нецільове використання та/або передавання транспортних засобів особистого користування, тимчасово ввезених на митну територію України чи поміщених у митний режим транзиту, у володіння, користування або розпорядження особам, які не ввозили такі транспортні засоби на митну територію, не поміщували в митний режим транзиту, про виявлення їх розкомплектування (ч. 5 ст. 25). Крім того, поліція здійснює інформаційну взаємодію з органами влади (п. 4 ч. 2 ст. 25).

Беручи до уваги те, що митні пости взаємодіють із СБУ та поліцією у сфері боротьби зі злочинністю, слід погодитись з І. Ю. Потловим, який виділяє такі форми взаємодії органів доходів і зборів з правоохоронними органами: спільний аналіз даних, що є підставою для порушення кримінальної справи; спільне планування заходів на різних етапах розслідування; взаємний обмін інформацією під час розслідувань; організація спільного проведення слідчих дій; створення слідчо-оперативних груп для розкриття злочинів по гарячих слідах; проведення спільних тактичних операцій [11, с. 15]. Однак на законодавчому рівні норм, які регламентують взаємодію митних постів ДФС України з правоохоронними органами, немає. До 2014 р. існувала Інструкція про взаємодію правоохоронних органів та інших державних органів України у боротьбі зі злочинністю, затверджена спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Державного комітету у справах охорони державного кордону України, Державного митного комітету України, Національної гвардії України, Міністерства оборони України та Міністерства юстиції України від 21.09.1994, якою було закріплено форми взаємодії цих органів за різними напрямками. Але після втрати ним чинності новий не було ухвалено нормативний акт, що залишило питання взаємодії цих суб'єктів врегульованим фрагментарно, хоча за статтю 403 Митного кодексу України вони мають взаємодіяти в порядку, визначеному законом. А тому вважаємо доцільним СБУ, Національній поліції та ДФС України спільним наказом ухвалити нову інструкцію.

Варто підкреслити, що оскільки митні пости взаємодіють з іншими державними органами, що здійснюють контроль під час

---

¹ Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII : ред. від 31.10.2019.

переміщення товарів через митний кордон, слід звернути увагу на їх взаємодію з Державною прикордонною службою України. На сьогодні чинною (хоча її положення і суперечать законодавству) є Інструкція про порядок взаємодії підрозділів митної варті Державної митної служби України та підрозділів Державної прикордонної служби України від 08.09.2003. В Інструкції йдеться про взаємодію митної варті Державної митної служби з підрозділами Державної прикордонної служби України, але Державну митну службу України давно реорганізовано, зміни внесені до низки актів, частина з яких втратила чинність, однак у цьому підзаконному акті до цих пір указується на взаємодію між суб'єктами, яких вже немає. Очевидно, що це суттєвий недолік регулювання взаємодії митних постів із правоохоронними органами, органами державної влади та місцевого самоврядування.

Крім цього підзаконного акту, варто наголосити, що згідно з пунктами 33 ст. 20 Закону України «Про Державну прикордонну службу»¹ органи Державної прикордонної служби України мають право самостійно у взаємодії з органами доходів і зборів здійснювати заходи з недопущення незаконного переміщення через державний кордон вантажів, щодо яких встановлено заборони й обмеження та вилучати їх у разі здійснення спроби переміщення їх через державний кордон. Державна прикордонна служба України у пунктах пропуску також організовує взаємодію з митними органами щодо визначення місця розташування зон прикордонного й митного контролю, підтримання режиму в пунктах пропуску, визначення порядку дій у разі виявлення порушень правил перетинання державного кордону, митних правил і контрабанди; координації спільних дій під час конфліктних, нестандартних ситуацій у пунктах пропуску; проведенні звірок про кількість автомобілів, що піддавалися прикордонному й митному контролю; обміну інформацією про порушення під час здійснення прикордонного та митного контролю та ін.

Окрім суб'єктів владних повноважень, митні пости взаємодіють із громадянами. Така взаємодія у трансформаційних суспільствах обмежується лише зверненнями і скаргами, тому в органах державної влади й органах місцевого самоврядування існують спеціальні служби по роботі зі скаргами та зверненнями, що забезпечують налагодження зворотного зв'язку з громадськістю [12, с. 192]. Положенням про митний пост «Центральний» Сумської митниці ДФС України передбачено, що начальник митного поста розглядає скарги на дії працівників митного поста, звернення центральних органів виконавчої

---

¹ Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 03.04.2003 № 661-IV : ред. від 04.01.2019.

влади, їх територіальних органів, судів, правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування, територіальних органів ДФС, платників податків, установ та організацій усіх форм власності.

Висновки

Взаємодія митних постів з іншими суб'єктами має такі особливості: вона може бути внутрішньосистемною, зовнішньосистемною та міжсистемною; митні пости взаємодіють із широким колом суб'єктів – органами державної влади і місцевого самоврядування, правоохоронними органами та громадянами; мета взаємодії митних постів з іншими суб'єктами є різною та залежить від функцій, на реалізацію якої її спрямовано: фінансова – забезпечення сплати митних зборів і платежів; правоохоронна – протидія та боротьба з порушенням митних правил; сервісна – спрощення митних процедур і прискорення митного оформлення; взаємодія митних постів з іншими суб'єктами може здійснюватися за низкою напрямків, як-то надання адміністративних послуг, протидія та боротьба з контрабандою, захист прав інтелектуальної власності. На сьогодні відсутній підзаконний акт, який регламентував би напрямки, форми й рівні взаємодії органів доходів і зборів з правоохоронними і контролюючими органами; основною формою взаємодії митних постів з іншими суб'єктами є обмін інформацією.

Список бібліографічних посилань: 1. Карнаухов О. В. Теоретичні основи взаємодії і координації митних та правоохоронних і контролюючих органів у ході виявлення ознак кримінального правопорушення та розслідування у провадженні про контрабанду. *Науковий Вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 4. С. 517–524. **2.** Крутий В. М. Теоретико-правові засади взаємодії працівників оперативних підрозділів органів внутрішніх справ з населенням. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України*. 2002. № 3, ч. 2. С. 134. **3.** Чичиркін А. О. Поняття і суть взаємодії слідчого з працівниками експертних підрозділів. *Криміналістичний вісник*. 2015. № 1 (23). С. 57–62. **4.** Капітанець С. В. Удосконалення організаційного механізму протидії незаконному переміщенню тютюнових виробів через митний кордон України. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Вип. 5 (10). С. 85–91. **5.** Комзюк В. Т. Поняття та загальна характеристика взаємодії митних органів з податковими та прикордонними органами. *Форум права*. 2013. № 2. С. 235–240. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_2_36.pdf (дата звернення: 15.11.2019). **6.** Завальна Ж. Щодо питання врегулювання взаємодії органів публічної влади у договірних формах. *Право України*. 2010. № 7. С. 176–181. **7.** Ломейко Ю. А. Аналіз та напрями вдосконалення взаємовідносин між суб'єктами митного контролю. *Бізнес Інформ*. 2015. № 2. С. 58–67. **8.** Аркуша А. І. Проблеми взаємодії та інформаційного забезпечення правоохоронних органів у боротьбі з економічною організованою злочинною діяльністю. *Інформаційне забезпечення протидії організованій злочинності*. 2003.

№ 2. С. 109–117. **9.** Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2002. 25 с. **10.** Оргинський В. Л. Взаємодія підрозділів правоохоронних органів України у протидії контрабанді наркотичних засобів: теоретичні та практичні аспекти. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2017. № 884. С. 4–10. **11.** Потлов І. Ю. Організаційно-тактичні засади розкриття контрабанди промислових товарів в морських портах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2008. 23 с. **12.** Романенко О. Комунікативна взаємодія органів державної влади та громадськості: сутність та особливості налагодження. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2014. Вип. 2 (21). С. 190–201.

Надійшла до редакції 20.11.2019

Sidorenko O. V. Administrative and Legal Principles of Interaction of Customs Posts of the State Fiscal Service of Ukraine with Other State Authorities and Citizens of Ukraine

The peculiarities of administrative and legal principles of interaction of customs posts of the State Fiscal Service of Ukraine with other state agencies and citizens of Ukraine have been studied. The totality of both general scientific and special methods of scientific cognition made it possible to achieve the goal and objectives of the study. The logical and semantic method has assisted to clarify the essence of the concepts of “interaction” and “interaction of customs agencies with other state authorities”. The features of interaction of customs posts of the State Fiscal Service of Ukraine with other entities have been generalized. The content of the intra-system and inter-system interaction of customs posts of the State Fiscal Service of Ukraine with other entities has been highlighted and revealed. It has been emphasized that customs posts interact with other entities in the performance of such functions as fiscal, law enforcement, service, etc. Particular attention has been paid to the peculiarities of interaction of the customs posts of the State Fiscal Service of Ukraine with local state administrations, local self-governments, the Secret Service of Ukraine and other law enforcement agencies, the State Border Guard Service of Ukraine, etc. It has been noted that one of the forms of interaction of the customs posts of the State Fiscal Service of Ukraine with citizens is the consideration of the complaints of citizens by the chief of the customs post about the decisions, actions or inactivity of the employees of the customs post.

The formal and logical method allowed us to analyze the provisions of the current national legislation, including the norms of the Customs Code of Ukraine, which regulate the interaction of the above mentioned entities. It has been noted that certain norms are quite general. It has been concluded that the Customs Code of Ukraine and by-laws regulating the activity of a specific customs post are administrative and legal principles for the interaction of customs posts of the State Fiscal Service of Ukraine with other state authorities and citizens. Particular attention has been paid to the expediency of adopting a by-law, which will establish the directions, forms and levels of interaction of revenue and fees agencies with law enforcement and controlling agencies.

Key words: interaction of customs posts with state authorities, administrative and legal principles, customs posts, customs control, State Fiscal Service of Ukraine.